

Warszawa, 7 stycznia 2026 r.
KL/3/2/NW/2026

Pan
Czesław Mroczek
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do prowadzonych prac legislacyjnych nad rządowym projektem ustawy *o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (druk nr UD345), uprzejmie przekazuję stanowisko Konfederacji Lewiatan wraz z tabelą szczegółowych uwag do projektu.

Na wstępie pragnę wyrazić głębokie zaniepokojenie faktem, że projekt ustawy nie został skierowany do konsultacji społecznych z udziałem reprezentatywnych organizacji pracodawców. Tym bardziej budzi to zdziwienie, że regulacje zawarte w projekcie w sposób bezpośredni i istotny oddziałują na sytuację przedsiębiorców, w szczególności tych zatrudniających obywateli Ukrainy. Pominięcie partnerów społecznych reprezentujących pracodawców w procesie konsultacyjnym należy ocenić jako naruszenie zasad dialogu społecznego oraz dobrych praktyk stanowienia prawa.

Zwracamy również uwagę, że nawet organizacje pozarządowe, którym projekt został przekazany, zgłaszały zastrzeżenia co do terminu i trybu konsultacji – przeprowadzonych w okresie świątecznym, z wyjątkowo krótkim czasem na zgłaszanie uwag. W tym kontekście całkowite wyłączenie organizacji pracodawców z procesu konsultacyjnego dodatkowo pogłębia poczucie braku transparentności procesu legislacyjnego. Cudzoziemcy, a w szczególności obywatele Ukrainy, odgrywają kluczową rolę na polskim rynku pracy. W wielu sektorach gospodarki stanowią oni znaczącą część zasobów kadrowych. Zmiany w zakresie zasad legalizacji pobytu i pracy tej grupy powinny być przedmiotem pogłębionej, merytorycznej dyskusji z udziałem partnerów społecznych, aby zapewnić stabilność rynku pracy, bezpieczeństwo prawne przedsiębiorców oraz skuteczność wdrażanych rozwiązań.

Pozytywnie oceniamy propozycję przedłużenia do dnia 4 marca 2027 r. okresu legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z działaniami wojennymi, a także przedłużenie ważności dokumentów

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

pobytowych, których termin ważności upłynął po 24 lutego 2022 r. Rozwiązania te sprzyjają stabilizacji sytuacji życiowej cudzoziemców oraz zapewniają ciągłość zatrudnienia w przedsiębiorstwach.

Zdecydowane zastrzeżenia budzi natomiast propozycja dalszego zawieszenia biegu terminów załatwiania przez wojewodów spraw administracyjnych cudzoziemców do dnia 4 marca 2027 r., zawarta w art. 9 pkt 47 projektu. W sytuacji, gdy projekt przewiduje uchylenie większości przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* nadających szczególne uprawnienia obywatelom Ukrainy, utrzymanie i przedłużenie regulacji wyjątkowo niekorzystnej dla cudzoziemców i pracodawców należy ocenić negatywnie. W praktyce oznacza to, że przepis ten obowiązywałby już piąty rok z rzędu.

Zawieszenie biegu terminów w sprawach pobytowych w istocie paraliżuje funkcjonowanie urzędów wojewódzkich i prowadzi do narastających opóźnień w rozpatrywaniu wniosków – nie tylko obywateli Ukrainy, lecz wszystkich cudzoziemców przebywających w Polsce. Przepis ten pozbawia cudzoziemców realnych środków ochrony prawnej, uniemożliwia egzekwowanie ustawowych terminów oraz pozostaje w sprzeczności z utrwaloną linią orzecniczą sądów administracyjnych.

Skala problemu jest znacząca. Jak wynika z ustaleń Najwyższej Izby Kontroli, postępowania w sprawach legalizacji pobytu trwają przeciętnie ponad rok, a w niektórych województwach czas oczekiwania na potwierdzenie złożenia kompletnego wniosku (tzw. „stempel”) sięga kilkunastu miesięcy. W tym okresie cudzoziemcy są faktycznie pozbawieni możliwości opuszczenia terytorium Polski, a niepewność ich statusu pobytowego naraża pracodawców na ryzyko nielegalnego powierzenia pracy. Dodatkowo, według danych NIK, w latach 2022–2024 sam Dolnośląski Urząd Wojewódzki wypłacił około 12 mln zł tytułem kosztów zasądzonych w związku z przewlekłością postępowań lub bezczynnością organu. Dane te jednoznacznie wskazują, że zawieszenie biegu terminów nie stanowi skutecznego narzędzia rozwiązywania problemu przeciążenia administracji.

Jak trafnie wskazano w „Polskiej Strategii Migracyjnej na lata 2025–2030”, system legalizacji pobytu cudzoziemców wymaga głębokich i kompleksowych reform. Przedłużanie okresu zawieszenia postępowań administracyjnych pogłębia istniejące dysfunkcje, ogranicza przewidywalność działań administracji oraz utrudnia reagowanie na realne potrzeby rynku pracy. W związku z powyższym apelujemy o rezygnację z proponowanego wydłużenia zawieszenia biegu terminów.

Drugą kwestią budzącą istotne obawy pracodawców jest propozycja ograniczenia możliwości powierzenia pracy obywatelom Ukrainy w ramach uproszczonej procedury na podstawie powiadomienia. Przez ostatnie cztery lata procedura ta stanowiła sprawne i efektywne narzędzie legalizacji pracy, wysoko oceniane przez przedsiębiorców. Konfederacja Lewiatan

od lat postulowała uczynienie jej stałym elementem systemu legalizacji pracy cudzoziemców w Polsce. Postulat ten nabiera szczególnego znaczenia w obecnych realiach, gdy w wyniku reformy prawa migracyjnego z czerwca 2025 r. czas oczekiwania na legalizację pracy w standardowej procedurze uległ istotnemu wydłużeniu. Obywatele Ukrainy stanowią obecnie około 66% wszystkich pracujących w Polsce cudzoziemców, a uproszczona procedura umożliwiła przedsiębiorcom, zwłaszcza w branżach dotkniętych niedoborami kadrowymi, szybkie i elastyczne reagowanie na potrzeby rynku.

Projekt zakłada ograniczenie stosowania procedury powiadomienia wyłącznie do beneficjentów ochrony czasowej. Rozwiązanie to spowoduje istotny chaos organizacyjny, wynikający z konieczności każdorazowej weryfikacji statusu pobytowego pracowników i doboru odpowiedniego trybu legalizacji pracy. Jednocześnie projekt nie zawiera wystarczających przepisów przejściowych, mimo że z uzasadnienia wynika, iż powiadomienia złożone przed wejściem w życie ustawy mają zachować ważność. Niejasna pozostaje również sytuacja obywateli Ukrainy, którzy uzyskali decyzje pobytowe odwołujące się do uchylanego art. 22 specustawy. W związku z powyższym postulujemy utrzymanie możliwości powierzenia pracy obywatelom Ukrainy na podstawie powiadomienia, niezależnie od podstawy pobytu. W przypadku utrzymania projektowanego ograniczenia zasadne byłoby jego odroczenie co najmniej do dnia 4 marca 2027 r. oraz wprowadzenie jednoznacznych i kompleksowych przepisów przejściowych. Stanowione prawo nie powinno generować niepewności prawnej ani po stronie pracujących cudzoziemców, ani po stronie przedsiębiorców, którzy zapewniają im zatrudnienie i realnie wspierają polską gospodarkę.

Szczegółowe uwagi do poszczególnych przepisów projektu zostały przedstawione w załączonej tabeli. Mając na uwadze wagę i złożoność regulowanej materii, zwracam się z uprzejmą prośbą o kontynuowanie konsultacji z organizacjami pracodawców oraz o zorganizowanie spotkania konsultacyjnego z udziałem partnerów społecznych w celu omówienia zgłoszonych postulatów.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik 1 Uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (UD345)

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy